

UVOD V PRAVOZNANSTVO

© Uradni list Republike Slovenije, 2013. Vse pravice pridržane.

Brez pisnega dovoljenja založnika je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnem koli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanjem ali shranitvijo v elektronski obliki. Tako ravnanje je, razen v primerih iz 46. do 57. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah, kršitev avtorske pravice.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

340.1(075.8)

CERAR, Miro, 1963-

Uvod v pravoznanstvo : (učbenik in gradivo za predavanja,
seminar, vaje) / Miro Cerar, Aleš Novak, Marijan Pavčnik. - 2.,
pregledana, spremenjena in dopolnjena izd., 1. ponatis. - Ljubljana :
Uradni list Republike Slovenije, 2013

ISBN 978-961-204-500-5

1. Novak, Aleš, 1974-, pravnik 2. Pavčnik, Marijan
268314368

URADNI LIST REPUBLIKE SLOVENIJE

Miro Cerar
Aleš Novak
Marijan Pavčnik

UVOD V PRAVOZNANSTVO

(Učbenik in gradivo za predavanja, seminar, vaje)

2., pregledana, spremenjena in dopolnjena izdaja

Ljubljana 2013

VSEBINA

Pojasnilo	9
PRVI DEL: NAMESTO UVODA	11
1. PET MINUT FILOZOFIJE PRAVA (Gustav Radbruch)	13
2. RADBRUCHOVA FILOZOFIJA PRAVA (Marijan Pavčnik)	15
DRUGI DEL: DRŽAVA	25
I. TEMELJNI VIDIKI (MODERNE) DRŽAVE (Miro Cerar)	27
1. Uvodna opredelitev pojma države	27
2. Državno prebivalstvo in ozemlje	31
3. Državljanstvo	35
4. Ljudstvo in narod (nacija) kot državotvorni prvini	35
5. Državna suverenost	39
6. Državni organi	46
7. Država in pravo	50
8. Moderna država	53
Pregled uporabljene literature	57
II. OBLIKE DRŽAV (Marijan Pavčnik)	61
A. Razvrščanje (klasifikacija) držav	61
B. Oblike vladavine	63
C. Oblike državne oblasti	64
a) Uvod	64
b) Načelo delitve oblasti	65
<i>ba) Parlamentarni sistem</i>	66

<i>bb) Predsedniški sistem</i>	68
<i>bc) Mešana oblika državne oblasti</i>	70
c) Načelo enotnosti oblasti	70
d) Namesto sklepa	73
D. Oblike političnega sistema	74
E. Oblike državne ureditve	80
F. Pravna država	83
a) Pojem pravne države	83
b) Prvine pravne države	84
c) Pravna in socialna država	86
Literatura	86
III. NEKAJ TEMELJNIH POGLEDOV NA POJEM DRŽAVE (Miro Cerar)	91
1. Uvod	91
2. Država kot manifestacija ideje	93
3. Država kot integrativna celota (država pred državljanom)	99
4. Pogodbene teorije o državi (država kot prisiljujoče sredstvo vladajočega razreda)	101
5. Religiozni (krščanski) pogledi na pojem države	104
6. Država kot (biološki) organizem	107
7. Marksistična kritika države (država kot prisiljujoče sredstvo vladajočega razreda)	110
8. Anarhistični pogled na državo (država kot nepotrebno zlo)	112
9. Sociološki in politološki pogledi na državo	113
10. Totalitarni pogledi na državo	119
11. Pravni pogledi na državo	123
12. Sodobni (moderni) solidaristični, pluralistični in neokorporativistični pogledi na državo	127
13. Sklepne misli o pojmu države	134
Pregled uporabljene literature	139

IV. IZBRANI ODLOMKI IZ ZGODOVINE POGLEDOV NA DRŽAVO (Aleš Novak)	143
1. Platonovo razumevanje države	143
2. Aristotelovo (integrativno) razumevanje države	149
3. Pogodbene teorije o državi	153
3.1 <i>Antika in srednji vek</i>	154
3.2 <i>Novi vek</i>	159
4. Totalitarni pogledi na državo	165
5. Pravni pogledi na državo	173
Pregled uporabljene in priporočene literature	178

TRETJI DEL: IZBRANI ODLOMKI IZ ZGODOVINE PRAVNE MISLI

(Aleš Novak)	181
1. ANTIKA	183
1.1 Homer	183
1.2 Heziod	184
1.3 Predsokratiki	186
1.3.1 <i>Anaksimander</i>	186
1.3.2 <i>Solon</i>	187
1.3.3 <i>Heraklit</i>	188
1.3.4 <i>Empedokles</i>	190
1.4 Sofisti	191
1.4.1 <i>Protagora</i>	192
1.4.2 <i>Kalikles</i>	194
1.4.3 <i>Trazimah</i>	195
1.4.4 <i>Hipija iz Elide</i>	196
1.4.5 <i>Antifon</i>	196
1.4.6 <i>Anonymus Iamblich</i>	197
1.4.7 <i>Sofokles</i>	198
1.4.8 <i>Evipid</i>	198
1.5 Sokrat	200
1.6 Aristotel	202
1.7 Cicero	209
1.8 Rimski pravniki	215

2.	SREDNJI VEK	216
2.1	Avguštin iz Hipolita	216
2.2	Gracijanov Dekret	220
2.3	Tomaz Akvinski	222
3.	NOVI VEK	229
3.1	Hugo Grocij	229
3.2	Samuel Pufendorf	232
3.3	Naravno pravo v pozitivnopравnih dokumentih 18. stoletja	235
	3.3.1 <i>Virginjska deklaracija o pravicah (1776)</i>	236
	3.3.2 <i>Deklaracija o pravicah človeka in državljana (1789)</i>	237
	3.3.3 <i>Montagnarska deklaracija (1793)</i>	238
3.4	Zgodovinska šola prava	238
3.5	John Austin	241
4.	MODERNA DOBA	244
4.1	Hans Kelsen	244
4.2	Ameriški pravni realizem	250
4.3	Skandinavski pravni realizem	257
4.4	Herbert L. A. Hart	261
4.5	Ronald Dworkin	269
	Pregled uporabljene in priporočene literature	273